Ն. 174 ՇՈՒՊԱԹ 1 ՍԱՐԾԷՆՊԻՀ 1878

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎԷՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

ՕԹԱՄՊՕԼ ԻՆԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյլէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՆԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 300 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյլէ։
Բօսնա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ ՔԷտավիլ իմմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսնա իւճրէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունանագ տէր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղրուշ
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 400 ղրուշ հիսապիյլէ։

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթքն պէհէր սաթրը իչիւն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղրուշ
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյլէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Սբամպօլտա Քիւրքճի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մաքպասը էինէ մէզրիւր խանտա նումէրօ 26 տա տրը։ — Ղազէթամըզա այիտ բեանֆէյի մեվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէրէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բեանֆէյի մեբեաթիպին տախի անընտ նամբնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ X ՇՈՒՊԱԹ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Գասթամունի վիլայէթի ճէլիլէսի վալիլիյի, էսպագ Ճանիք միւթէսարրըֆը սատտէթլու Թէվֆիք բաշա հազրէթլէրինէ,

Էրզինկեան միւթէսարրըֆլըզը, Գասթէմունի վալիսի սապզդ սատտէթլու Թօսուն բաշա հազրէթլէրինէ Թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

Պու սապահ.քի Վագբթտա կէօրիլմիւշ տիւր. — Պէշ օն կիւնտէն պէրի Ռուսիա տէվլէթի իլէ ադա ու իմզա օլունան չէրայիթի եվվելիէյի սուլհիյէյի հավի օլան էվրագը մէճլիսի մէպուսանա իրսալ գէլընճաղը մէմուլ օլունմադտա իտի։

«Մէվսուգէն խապէր ալընտըղընա կէօրէ, էվվելրի կիւն պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի մէճլիսի մէպուսանը Թէշրիֆ իտէրէք, չերայիթի մէզքիւրէյի հավի օլան էվրագը, մէպուսանտան պիլ ինթիխապ Թէշէքքիւլ իտէճէք էնճինմէնէ իթա իտէճէքլէրինի պէէան պույուրմուշ, վէ ազատան պազբլարը Թարաֆընտան էկէրչի չերայիթի միսալէհէնին իլանը ղէմանը միւրուր իթմիշ ի սէ տէ, օ հալտէ պիր էնճիւմէն Թէշքիլիյէ էվրագը մէզքիւրէնին հավի օլտուղու չերայիթի էսասիյէյէ քէսպի վուգուֆ իտէճէքլէրինի պէէան վէ իլանը ղէմանը միւրուր իթմէտիյի հալտէ, իթասընտան ուարֆը նազար օլունմասը տերմէյան օլունմաղլա, պունուն իւզէրինէ, պաշ վէքիլ հազրէթլէրի էվրագը մէզքիւրէյի իլանը միւնասիպ սատ իտիլէճէք պիր զէմանտա իթա իտէճէքլէրինի վատ պույուրմուշլար տըր։

«Ճիւմլէի Թահգիգաթըմըզտան պիրիսի տէ, չերայիթի մէզքիւրէնին հուգուգ վէ մէնաֆիի Սալթանաթը սէնիյէյէ տօգունաճագ ճիհէթլէրինին Թատիլ օլունմասը տըր։ Հաթթա վէքիլի միւշարիւէյի հազրէթլէրինին Մէճլիսի մէզքիւրէ իթա պույուրտուգլարը պիր Թագըմ էյզահաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, պունտան սօնրա Թէշէքքիւլ իտէճէք դօնֆէրանտա պիր տէրէճէյէ գատար հուգուգ վէ մէնաֆիիմիզէ մուղայիր օլան մէվատտան Թատիլ օլունաճաղը գավիէն մէմուլ օլունմադտա տըր։»

— Ցիւնքի կիւն Մէճլիսի մէպուսանըն միջզաքէրաթը խաֆիյէսինտէ, Զէրքէսլէրին սույի հարքեաթ վէ մէզալիմինտէն պահս օլունտուղու սբրատա, Միւսլիմ վէ Խրիսթիան մէպուսլար պէյէնինտէ չէտիտ պիր նիֆաղ վէ մուպայէնէթի էֆքեար զուհուրա կէլտիյի բիվայէթ իտիլիյօր իսէ տէ, պու բիվայէթին սբհհէթինի հէնուզ Թէէմին իտէմէյիր։

— Սատըգ բ սչա հազրէթլէրինին իսթիֆասը իւզերինէ, իքինճի մուրախաս Թային օլունմուշ օլտուղունու եաղտըրըմըզ Պէրլին սէֆիրի Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի, Ռուսճուգ Թարիգիյէ Էտիրնէյէ կէլմէք իւզրէ պու կիւն Պէրլինտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

— Պիրի զապիթ վէ սէքիզի նէֆէր օլմագ իւզրէ տօգուզ նէֆէր Գազագ, Քիւչիք Զէքմէճէ քէօբրիւսիւնիւ կէչիպ, Քիւչիք Զէքմէճէյէ կէլէրէք, գայմագամ իլէ կէօրիւշմիշլէր, վէ գայմագամ Թարաֆընտան ֆէվգէլ ատ իքրամ իտիլէրէք, էինէ աթլարընա պինիպ կիթմիշլէր տիր։

— Կէչէնէրտէ իլան օլունտուղու վէճհ իւզրէ, պու կիւն իտարէյի մախսուսէնին ատալար վէ Գատը քէօյ վէ սայիրէ ճիհէթլէրինէ իշլէյէն վաքօրլարտա, եիւզիւք գայմէ եիւզ ղրուշ հիսապըյլա ալընմաղա պաշլամըշ տըր։

— Գօնթ Իկնաթիէֆ Մէմլէքէթէյն պէյինէ Զար Թարաֆընտան մուհարբեր օլուպ, քէնտիսինէ Թէսլիմ իտիլմիշ օլան նամէի մախսուսու, Մէմլէքէթէյն պէյի բրէնս Շարլա Թէսլիմ իթմիշ տիր։

— Ատա Բազարընտա, ալթը նէֆէր խրիսթիյան հագգընտա իճրայը Թէատտիյաթ օլունտուղու սուրէթի մախսուսէտէ օլարագ Թարաֆըմըզա խապէր վէրիլմիշ տիր։

— Գօնէա վալիսի Զէյա բաշա հազրէթլէրինէ, Տէրիսաատէթէ կէլմէլէրի հագգընտա ճանիպի Պապը Ալիտէն պիր գրթա Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ օլտուղու էվրագը հավատիստէ կէօրիլմիշ տիր։

— Ֆրանսա տէվլէթի Տէրիսաատէթ սէֆարէթինէ Թայէին գըլընմըշ օլան Մ. Ֆուրնիէնին կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Բարիստէն հարէքէթ իթմիշ օլտուղունու եաղմըշ իտի. սէֆիրի միւշարիէյէին իսթիգպալը իչին Թէրճէմանը տիվան սատտէթլու Միճնիր էֆէնտի հազրէթլէրիյէ սէֆարէթի Ծբրը քեաթիպի եարընն Ֆրանսա սէֆարէթի վաքօրու Բէթրէլ նամ վաքօրա բաքիպէն Զանագ գալէեէ ազիմէթ իտէճէքլէր տիր։

— Թահթը հիմայէի հազրէթի բատիշահիտէ օլարագ հասընլաթը մէճրուհինի անաքիրի Օսմանիէյէ այիտ օլմագ իւզրէ պիր պալօ վերիլմէսի մուգարրեր օլուպ իգթիզա իտէն գօմիթէ տէրտէսիի Թէշէքքիւլ պուլմուշ տուր։ Մէզքիւր պալօնօն ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէտէ վէրիլմէսի Թէսավվուր պուլունմադտա իսէ տէ գօմիթէ ազալարընն էքսէրիսի քէյֆիյէթի խաբիրայը չահանէյէ լէտէլ արզ զիքր օլունան պալօնուն Պէչիքթաշ սարայը հիմայունունտա իթա օլունմասը խուսուսունտա ըսրար իտէճէքլէրի բիվայէթ օլունմուշ տուր։

— Սբանեա սէֆիրի Գօնթ Գօնթ Մէզունէն, մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Ցիւնքի կիւն Պէյօղլունտա «Պէչիգա վէ Ցէրիսաատէթ պէյնինտէ պիր տոնանմա զայպ օլտու. պուլանա պէօյիւք միւքեաֆաթ» տէյէրէք պազը մահալլէրէ իլան եաբըլտըրըլմասը իւզէրինէ, զապթիյէ մէմուրու տէրհալ ինկիլթէրրա սէֆարէթինէ կիտէրէք Թէլաշ կէօսթէրմիշ իսէ տէ, սէֆարէթ գաթէն էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, պունա պիր լաթիֆէ նազարը ալա պագմըշ տըր։

— Կրանտիւք Նիգօլանը բազար իրթէսի ախշամընա տէկին էտիրնէյէ պուլունմուշ օլտուղունու տիւնքի կիւն եաղմըշ ըտըգ. մուախխարէն ալընան մալիմաթա կէօրէ, Սիլիվրիյէ կէլէն կրան տիւք Նիգօլա քէնտիսի օլմայըգ, մախտումիրի իմիշ, քի օնուն տախի իսմի Կրանտիւդ Նիգօլա տըր։ Կրանտիւդ բէտէր, պու հաքթանընն նիհայէթինտէ Սիլիվրիյէ կէլէճէք տիր։

— Ճումաա երթէսի կիւնիւ ֆէնէր մէճլիս ռուէսայի ռուհանիյէսիյէ մէճլիսի մուխթէլիֆ ֆէնէրտէ ագտը իճթիմա իտէրէք վիզէ իլէ Միտեա վագաալարընտա տիւշար խասար օլմուշ օլան պիշարէկեանա մուալիմէթ իտիլմէք իչին պազը Թէատպիրին իթթիհազը զըմընտա միւզաքէրէ օլունմուշ տուր։ Վիզասա Զէրքէսլէր սէքիզ եիւզ խրիսթիանը պիր մաղարայա սօգուպ օրատա հավա ալտրըմայարագ գաթլ իթմիշ օլտուգլարը մալիմ տիւր։

— Պուլղարիսթանա Թայէին օլունաճագ բրէնսին Էվրօբանընն հիչ պիր հիւքմտարընա Թէալիւգիւ օլմահաճաղընը Բէթէրսպուրկ զազէթասը եազըյօր։

— Պիր խայլը մուհաֆիրլէրի համիլէն Գալիբսօ նամ Ավսթրիա վաքօրու սալը կիւնիւ իսքէնտէրիյէյէ միւթէվէճճիհէն ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

— Սամսունտա Մաղարինսօ նամընտա պիր թիւճճարը խանէսինէ ալթը նէֆէր խըրտըղ կիրիպ, միւմանիէյէի վէ ֆամիլեասըյլա չօճուգլարընը ճիւմլէթէն գաթլ իթթիքտէն սօնրա, խանէյի տախի եաղմա իթմիշլէր, վէ Հալա Թէվգիգի օլունամամըշար տըր։

— Մէսաժըրի Ֆրանսըզ գումբանեասընէն վաքօրլարը պու կիւնքի ալաֆրանգա շուպաթ 13տէն իթթիպարէն Ցէրսաատէթ վէ Օտէսա պէյնինտէ իշլէմէյէ պաշլայաճաղլարը, մէզքիւր գումբանեա Թարաֆընտան իլան օլունմուշ տուր։

— Սէլանիքտէն Գուրիէ տ'Օրիանա եաղըլտըղը վէճհիյէ, Զէյիր պէյ նամընտա զէնկին պիր Արնավուտ եվվելքի բէնչէնպիհ կիւնիւ սօգագտա պիր ըլվօլվէրի մուայէնէ իտէրէք էյլէնտիյի սըրատա Թապանճա պօշալրպ, Սօֆիա օրտուսունտան կէլմիշ օլան պիր Օսմանլը նէֆէրի վուրուլուր վէ միւթէսիրէն վէֆաթ իտէր. մէյտանը մուհարէպէտէ տիւշմէն գուրշունունտան վուրուլմամըշ վէ սէլամէթ պիր չէհիրէ եէթիշմիշ օլան պու զավալը նէֆէրին, պիր վաթանտաշ վէ միլլէթտաշ Թարաֆընտան գաթլինէ նէ գատար Թէէսիֆ օլունսա ճայիզ տիր։ Արնաղութ մէրգումա գաստէն վուրմամըշ իտի իսէ տէ, հաթթա պիլմէյէրէք տախի պէօյլէ պիր ճինայէթտէ պուլունանըն Թահթը Թէվգիֆա ալընմասը լազըմ իքէն մէրգում Արնավուտ էլան Սէլանիք սօգագլարընտա սէրպէսթճէ կէզմէքտէ, վէ պու չէյ ահալինին հիստէթինի մուճիպ օլմադտա տըր։ Սէլանիք վալիսի իչիւն էյի սէօյլէնիյօր իսէ տէ, էթրաֆընտաքի մէմուրլար ֆէնա պիր մէսլէքտէ պուլունույօրլար։

— Սբանիա գրալիչասը բրէնսէս Մէրսէտէսին, էանայը իզտիվաճընտա պաշընա գօյմուշ օլաուղու Թաճըն իւզերինտէ 5000 ատէտ բրլանթի պուլունուպ, պունուն իչինտէ 8 գրամ ճէսամէթինտէ բէք չօգ միւճէվհէրաթ վար իմիշ։

— Ցիւնքի կիւն Ղուլթան Պայազիտտէ Զէրքէսլէր եէտինտէ եինէ 4—5 եաշընտա պիր Պուլղար չօճուղու կէօրիւլիպ, մահալի մէզքիւրտէ պուլունան սարրաֆլար մարիֆէթիյլէ գուրթարըլըպ, զապթիյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

— Իրան տէվլէթի իլէ Աւբսթրիա տէվլէթի պէյնինտէ մուամէլաթը Թիճարիյէ Թէզայեիւտ էյլէտիյինտէն, Իրան տէվլէթի Բէչթատա պիր պաշ չէհպէնտէրլիք իհտասընա գարար վէրմիշ տիր։

— Շըմէնտըֆէր խաթթընն քեամիլէն Թամիր օլունարագ, Սարէմ պէյ վէ Թաթար Բազարճըղընա գատար իշլէյէճէյի կէչէնկիւն եաղըլմըշ իտի։

Պու քէրրէ խապէր ալընտըղընա կէօրէ, հէր նէ գատար խաթթը մէգքիւրուն Թամիրաթը իքմալ օլունմուշ իսէ տէ, էշեա վէ եօլճու նագլ իթմէք իւզրէ գումբանեա իլէ հիւքիւմէթ պէյնինտէ հէնուզ միւզաքէրաթ խիթամ պուլմամըշ տըր։

—

Թէճէմմանը էֆէնտիրը լրագրոյն մէջ մերՁ հրատարակած յօդուածնէրէն մէկուն վրայ, Նոր դարձ անուն պատուական լրագրոյն ըրած կասկածաւոր խորհրդածութիւնները կարդալու պատիւն ունեցանք։

Տգիտութեանց մէջ, տեսակ մը տգիտութիւն ալ կայ, որ աստուածաբաններէն անդրնիկ կ'անուանուի, և որ միայն անմեղադրելի է։

Ուստի Նոր դարը, թէեւ դրժբաղդաբար, այսպիսի տգիտութեան մը ենթակայ եղած ըլլալուն անտարակուսութեամբն ալ չենք ուզեր մեղադրել։

Մենք այնքան ուշ չենք ծնացած, որ Ազգը մենք դեռ բան մը սպասէր. այլ իբրեւ ազգակից և ազգաւէր, ազգին սպասելուն չսպասելով, արդէն մեր ազգասիրական լումայն ըստ տեղւոյն և ըստ ժամանակին դուցէ լիովին ալ հատուցած ենք, որ փողերով և ծնծղաներով չհռչակուելուն համար, անվստահ չենք որ ապարդիւն ծնայ։

Ուստի մեծ ճիգ մը թափելով զմեզ համոզելու, որ Նոր դարս մենք ըրած գանգատը, իր զուտ ազգասիրական ըղձիցը քնքոյշ երեւակայութիւններէն յառաջ եկած ըլլայ՝ քան թէ նուազ քննելի ուրիշ պատճառներէ. չենք ուզեր նմանապէս դինքը մեղադրել, ծանօթ նպատակի մի համար ժամանակիս քաղաքագիտական նրբութեանց անհրաժեշտ պահանջմանցը իբրեւ անտեղեակ թերթ մը։

Ե. ՎԱՐԴԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

1 Շուպաթ

Էսհ ում. տիւն ագշ. գաբ.			9–35
Պու սապահ			9–37
Իսթիգ. 65 (Մութօն)	6	% Ֆ.	45–50
» 65 »	6	% Ֆ.	45–50
» 69 (Բինար)	6		43–
» 72 (Պօնտիւ Թրէզօր)		Լ.	16–25
» 73	6	% Ֆ	41–50
Բումէլի չըմէնտրֆէր	3	%	30–

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղրշ.	Փր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	106	10
Մէթալիք »	124	–
Գայմէ »	279	–
Պագբր »	184	–
Ինկիլիզ լիրասը	109	10
Ֆրանսզ ալթունու	87	32
Բօլ	88	30
Գըրըմից ալթունու	51	–

Եէնի Ֆրանսէզ սէֆիրի, պու հաֆթանէն սոնլարընտա Ասիթանէյէ վիրուտ իտէճէյինտէն, շարդ մէսէլէսի հագդընտա Ֆրանսէզ բոլիթիգասը իւզէրինէ պաղը մալիւմաթ վէրմէմիզ լազըմ կէլիր, վէրէճէյիմիզ մալիւմաթ չու ճիհէթլէ տախի միհիմ տիր քի, Ինկիլիզ գապինէթի թէրֆտարը օլան Մօրնինկ Բոսթ զաղէթասը մուխպիրինէն Բարիստէն Լոնտրայա եաղտըզը իսպարաթըն թէրճիւմէսի տիր։

—

Բարիս 31 քեան. սանի. Ռուսիա իլէ Օսմանլը պէյնինտէ միւթարէքէ հագդընտա հէր նէ միւզաքէրէ օլունույօր իսէ տէ, կիւնլէր կէլիպ կիւնլէր կէչիյօր վէ պու պապտէ հէնիւզ Բարիս հիչ պիր մալիւմաթ ալամայօր։

Բրէնս Օրլօֆ վէ Բրէնս Հօհէնլոհէ եանի Ռուս վէ Ալման սէֆիրլէրի, օնլար տախի հալա հիչ պիր խապէր ալամամըշ օլտուգլարընը պէյան իտէյօրլար։

Ինկիլիզ խարիճիյէ նէզարէթի պու պապտէ նէ հալտէ իսէ, Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթի տախի այնը հալտէ տիր եանի հիչ պիր չէյտէն մալիւմաթը եօգ տուր։ Պու տա ումումի էվրօբա տիրլօմասիասընտա պիր եէնի լէօպ տիր։ Ինկիլիզ գապինէթի Բարլամէնթէտէն մէսարիֆաթը հարպիյէյէ իչիւն ֆազլա ադճէ (6 միլիոն լիրա) թալէպ իթթիյինտէն, իհթիմալ տրը գարաստա օլան աէվլէթլէր, պունուն նէ՛ օլաճաղընա պէքլէյօրլար։ Հէր հալտէ էթրաֆըմըզը էջլէ մէսէլէլէր գաբլամըշքի, հիչ պիրինէն ճէվապընը վէրէն եօգ տուր։

Պու կիւն պիր էճնէպի սէֆաքէթինտէ, շու պահսըլար կէչտի։ "Ինկիլիզ գապինէթինտէ իթթի-"ֆագ եօգ տուր, շարդ մէսէլէ-"սի հագդընտա պիւթիւն Ինկի-"լիզ միլլէթի մապէյինտէ իթթի-"ֆագ եօգ տուր։ Պունու էլպէթ-"տէ Ռուսիա իմբէրաթօրու տա "պիլիր, պիւթիւն հարպ միւս-"թէշարլարը տա։ Ռուսիանըն պիր "թէճնիա տիրլօմասիայը քէնտինէ "սիբէր իտէրէք, Սթամպօլա տօղ-"րու եիւրիւմէսի թապիի տէյիլ "մի տիր։"

Նասըլ քի պունտան ադտէմ չօղ տէֆա տէտիք, Ֆրանսէզ պու հալլէրի պիր նէլի գայտսըզլըգլա միւշահէտէ իթմէքտէ տիր. ֆօնտօլար տիւշմէտի. վագտա ալէմ միսալէհէյի արզու իթմէքտէ իսէ տէ, Ֆրանսա տախի թամ պիր պիթէրաֆլըգ բոլիթիգասընտան այրըլմատըզընտան հալա հէմ մէմնունուն վէ հէմ էմին տիր. պու գատար բոլիթիգաճա մախլուլթիյէթլէր զուհուր իթտի, Վէրսայտա Ֆրանսէզ բարլամէնթինտէ պիր սէս չըգարըպ տա ումուրու խարիճիյէմիզ նէ՛ հալտէ տիր տէյլ հիչ պիր սօրան օլմասը. չիւնքի Ֆրանսա, Ալէմանիա սէֆէրինտէն պէրու մէսալիհի էճնէպիյէնին հիչ պիրինի քէնտինէ մալ իթմէտի։

Շարդ մէսէլէսի հագդընտա Ինկիլիզ գապինէթինին պաշընա թէրաքիմ իտէն զավայիի ճէսիմէյի սայիր պիր չօղ զաղէթալէր քէնտիլէրինէ պիր մերագ վէ էյլէնճէ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ, Տեպ զաղէթասը մուհաքիմաթընտա տայըմա հէմ աղըր վէ հէմ ադըլը տավրանըյօր, պու նիմ բէսմի զաղէթատա չու վէճհիլէ եաղըլը տրը.

"Իչլեր հէր վագթտան զիատէ գտրանլըգտա տրը, պաղը պիր չավգ տրը կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ զայիլ օլտուզունտան, մախլուլթիյէթ արթայօր։ Ցիւն Վիէնտատան խապէր ալտըգ քի, Ռուսիա ասքէրի պիլա միւտտէթ Պուլկարիսթանտա գալաճագ տէյի. պու կիւն իչիտիրիզ քի պու մէմլիք պիր Ռուսիա Բրէնսի իտարէսինէ վէրիլէճէք տէյի։

«Իյք կէլէն թէլէկրաֆտա, եալընըզ պիր Խրիսթիէտան վալիսի զիքրի վարբաք. լաքին պունտա տա միբլօմաթ լիսանընըն էլտիգի վէ Ռուս թապիրլէրինին միապհէմիյի կէօրիւլիյօր։ Խրիսթիյան պիր վալի. քի՞մ պունտան պիր գայտ եա հաճէթ կէօսթէրէպիլիր. մուգատտէմաթը սուլհիյէնին պու շարթընը Էվրօբա իչէրիսինտէն պիր մէճմունիյէթ տույարագ, բիղաճույանէ պիր թէպլիմիյէթլէ օգուտու։ Սօնրատան տույլտու քի, պու Խրիսթիէան վալիի Զար ինթիխապ իտէճէք, հաթթա իթմիշ տէ, եանի պու տուր բրէնս Ալէքսանտր Պաթէմպէրկ, Լ քինճի բրէնս Լուի Հէս Կրան տուգասընընն օղլու, վէ շիմտիքի Ռուսիա իմբէրաթօրունուն գայնը։ Պունուն իչլէրէ բէք աղ պիր թէյսիրի օլաճագ։

«Պիզ պունու պէօյլէ պիր էօրնէք տէյի վէրիւօրուզ քի, գուսուրու տա պունտան անլաշըլսըն, Ռուսլար պիր հարպ թաղմինաթը տա իսթէօրլար։ վագտա Ռուսիա պունու իսթէյէպիլիրտի, եէթիշիր քի Օսմանլընընն էօտէյէմէյէճէյի պիր մըգտարտա օլմասը. պու պապտէ Ռուսիանընն մուվագգաթէն իսթէտիյի բէհրին մուէպպէտ տէ օլաճիլիր։ Ռուսիա պէօյլէ պիր պէտէլէ հիչ մանի օլմաղ. եանի իսթէրսէ Օսմանլը բարլարը վէրսին, ամմա վէրէմիմիշ, մէմալիքէ տէ գանաաթ իտեր. Սէլանիք օլմուշ, Իզմիր օլմուշ, պէյրս եօգ. պաղը էօյլէ բիթապլար վար քի, մէթնինտէ հիչ մանա օլմայըպ, ասըլ մատտէ զէյլինտէ տիր. Ռուսիանընն պու միթարէքէ շէրայիթի տէ պունա պէնզեր։ Պէտպախթըզըմըզտան, տահա քիթապ տա մէյտանտա տէյիլ տիր, զէյլինէ կէլինճէ, օնու Ռուսիա սագլայըպ, պիրէր եարբաղ պիրէր եարբաղ մէյտանա չըգարաճագ տրը։»

—

Բարիս, 2 Նուպաթ։ Կէրէք Շարդտան վէ կէրէք Էվրօբանընն պիր թագըմ բայիթախթլարընտան կէլէն հավատիսաթը պիր պիրի իլէ ռուպար իթթիյիմիզ հալտէ, անլաշըլան չու քի, Ռուսիա իլէ պիր միթարէքէ իմզալանմըշ տրը. վէ շէրայիթի սուլհիյէյէ էստա օլան մէվատտէն պիրի տէ, Ռուս ասքէրինին մուվագգաթէն Ասիթանէյէ տուխուլի տիր։

Շիմտի իչիթիեօրուզ քի, շէրայիթին մէվատաբ ումումիյէսի տէ պիր գօնկրէսսօ մարիֆէթի իլէ հալլ իւթէսվիյէ դըլընճագմըշ։ Նու տա տէնիեօր քի, Ավսթրիանընն Թունա իւզէրինտէ օլան մէնաֆիինէ բայէթ իտիլէճէյինի բրէնս Կօրչագօֆ գօնթ Անտրասիյէ թահիւտ իթմիշ տիր։

Պու հաֆթա զարֆընտա Ինկիլիզ բարլամէնթինին միւզաքէրաթընը Շարդ միւշքիլաթը իւզէրինէ իրատ օլունան նութգլար. կեահ Ռուսլարա թարաֆկիր կեահ Օսմանլըյա թարաֆկիր մեթինկլէրի պիւթիւն Ֆրանսէզ զաղէթալարընա մուխթասարէն տէրճ օլունտու։ Լաքին պուրատա օլան բոլիթիգա էրպապը, Ռուսիա ասքէրինին իլէրիլէմէսինի Ինկիլիզլին մէն իթմէյի արզու իթթիյինի բէք էյի պիլիրլէր իսի. ֆագթ պունու. մէն իտէճէք դատար դուվվէթի օլտուզունա տա քիմսէ ինանմազըաք։ Նունու տա իգրար իթմէյէ մէճպուրում քի, թիւրահաթ նէվինտէն օլան պիր թագըմ նութգլարբըմըզ տա բարիստէ ազ իսթիհզա օլունմատը։ Ինկիլիզ տէվլէթի զէվվալ վէ ինհիթաթա մէյլ իթթի տէյի աշիքեար պէեան օլունուեօր, վէ պունա Ֆրանսըզլարըն բէք տէ ճանլարը սըգըլմատեօր։ Վագտա Շարդ մէսէլէսինին պիր եէնի գօնֆէրանսա իհտալէ օլունաճաղը, վէ Ֆրանսըզըն տա մէճպուրի պու գօնֆէրանսա տախիլ օլաճաղը, Բարիստէ ճիւմիլինին մալիւմիտրը։

Վագտա պու տէֆատա, Ֆրանսըզ տիբլօմաթլարը պիր եէշիլ մասա էթրաֆընա օթուրաճազլար, ֆագթ Բարիս ահտնամէսի միւզաքէրաթը հէնկեամընտաքի գօնթ Վալէվսքի իլէ լօրտ Դլարանտընընն օթուրտուզու կիպի տէյիլ։

Ֆինեատտա պիրտէն պիրէ բոլիթիգա թէպէտտիւլիւ կիպի իպրէթ ալաճագ պիր չէյ տահա եօգ տուր։ Դըրբմ Ռուհարէպէսինտէն սոնրա Ֆրանսըզ. Իթալիա, Շարդ մէսէլէսինին սուրէթի գաթիյէտէ հալլ ու թէսվիյէսինէ էլզէմ օլան թէտապիրի իրայէ իթտիլէր. Ավսթրիա մէճմուն օլտու. Բրուսիա եօգ կիպի իսի., եանի ինա չօգլուգ էհէմմիյէթ տէ վէրիլմէտի։ Ռուսիա հէրսը չան վէ թամաքնա միսթահագգ օլան ճէզասընը գապուլ իթտի։ Լաքին Սէնա նէհրի քէնարընտա բրէնս Կօրչագօֆուն խարիճիյէ նէզարէթինէ պէյան իթտիկի կիպի, վագթ-մէրհուսնունտա, եէնիտէն Օսմանլը իւզէրինէ պիր հիճուում իթմէք չարթը իլէ եէնի պիր գօնֆէրանս տահա աչըլըգտա Ֆրանսա Ռուսիա իլէ պէրապէր օթուրաճագ, ասքէրի գուվվէթի իլէ ճէսամէթ քէսպ իտէն նէվզուհուր Ալէմանեա իմբէրաթօրլուղու հիւքիւմէթի, Ռուսիայը իսթիսհապ իտէճէք Ինկիլիզ իլէ Ավսթրիա պիրի պիրինէ պէնզեր մէնֆաաթլար արայաճագլար. Իթալիա հիչ պիրինին խաթրընը գըրմամագ իչուն հէր շէյի գապուլ իտէճէք։ Օսմանլը թէրք օլունաճագ։ Երիմի սէնէ զարֆընտա պու նէ հիքմէթլի թէպտիլլիք, եինէ տէ ֆէյլէսօֆլար տէյճէքլէր, նէյէ եարար պիր մատտէ ուզրունա սէլ կիպի ինսան գանը տէօքմէք նէ զամանքի երիմի պէշ սէնէ պիլէ տէվամը օլամաեօր իսէ. հայբֆա, տէր ինճէ տիւշիւնէճէք օլուր իսէք, նէ գատար մէսէլէլէր վար աճապա քի պէօյլէ ճէվապսըզ գալապիլիր,

ԱԼՄԱՆԻԱ ՍԷՖԻՐԻ ԲՐԷՆՍ ԲԱՑՍ

Մէմալիքի Միւճթէմէմայը Ալէմանիա հիւքիւմատարանընտան Սաքս Վէյմար կրանտ տիւշէսի Վիլհէլմին Մարի Սօֆի Լուիզ (քի մէրհում Ֆիլէմէնք գրալը իքինճի Կիյոմուն քէրիմէսի վէ չիմտիքի Յիւնճիւ Կիյոմուն գըզգարընտաչը տրը) կէչէն հաֆթա Թրիէսթէ վաքօրու իլէ Ասիթանէյի վիրուտ իթմիշ տիր։

Կրանտ ադեշէսը միւշարիէյհա Ասիթանէյտէ մուգիմ Ալէմանիա սէֆիրի բրէնս Բայսրն գայրն վալիսէսի տիր. վէ քէրիմէսի մարի Ալէքսանտրին, եագընտա վազը համլ իտէճէյինտէն, նէզտինտէ պուլունմագ իւզրէ խասսէթէն պու ճանիպէ սէյեահէթ իմմիշ տիր։

Սէֆիրի միւշարիէյհ տախի, եինէ մէմալիքի միւճթէմէմայը Ալէման հիւքիւմատարանընտան Բայս բրինսի եիրմի իքինճի Անրինին ադրապալարընտան օլուպ եէտինճի Անրի թէսմիյէ օլունուր։

Միւշարիէյհ 1825 թէմուզ 14 տէ տօղմուշ օլուպ, Բրուսիատա ֆէրիդ ճէնէրալը, վէ Ալէմանիա իմբէրաթօրունուն պաշ եավէրլէրի րիւթպէլէրինի հայիզ տիր։

1876 Նուպաթ 6 տա տիւշէս Մարի Ալէքսանտրին իլէ էվլէնմիշ տիր. միւշարիէյհա տախի 1849 քեանունի սանի երկրմիսինտէ տօղմուշ տուր։ Վէ բրէնսէս Մարի, տիւշէս տը Սագս թէսմիյէ օլունուր։

—==—

Բարիս 2 նուպաթ։ Բէբիսլիք Ֆրանսէզ կազէթասը տէր քի, հարպ թազմինաթընտան մատա Ռուսիա իլէ Օսմանլը պէյնինտէ վէրիլէճէք գարարլարըն ճիւմլէսի, Բարիս ահտնամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէրտէն տախի թաստիգ օլունմատըգճա, միւթէպէր օլմայաճագ տրը։

— Բարիս, 3 նուպաթ։ Պիւթիւն տէվլէթլէր գօնթ Ընտրասինին գօնֆէրանս թէքլիֆինի գապուլ իտիւպ, Վիէննա պէլտէսինտէ ադաբ մէչվէրէթ օլունմասընա տա բաղը օլմուշլար։

— Իթալիա, Թուրին, 2 նուպաթ։ Վիգթօր Էմմանուէլին գըլընը վէ նըշանլարը Թուրին չէհրի չէհր էմանէթինէ հէտիյէ օլունուպ, օրատա հրֆզ օլունաճագ տրը։

— Բօմա, նուպաթ 3։ Ինկիլթէրանընն Սգօչիա վիլայէթինտէ իհտաս օլունաճագ Գաթոլիք քիլիսէսի, բուհանի հիւքիւմէթի վէ փիլագօօսլարը հագդընտա զուհուրա կէլէն մումանաաթ զայիլ օլտուզունտան, իլք գօնսիսթուար մէճլիսինտէ բէսմէն իլան օլունաճագ տրը։

— Վիէննա, նուպաթ 1։ Պու սապահ քեաֆֆէյի զաղէթալէրտէ եազըլան պէնտէրէ նտազարէն, գօնթ Անտրասինին Բէթրօպուրկա կէօնտէրտիյի նօթա, բէք կիւզէլ գապուլ օլունուպ, Ավսթրիա հէր նէ մաթլուպ իթմէքտէ իսէ ճիւմլէսինէ մուվաֆագաթ կէօսթէրիլմիշ տիր, վէ ճէվապընտա Ռուսիա Օսմանլը իլէ հէր նէ գարար վէրսէ, տուէլը սայբրէնին թաստիգի իլէ թէյիտ օլունմագ մէպտէինի տախի գապուլ իթմիշ օլտուզունու աղնաթմըշ տրը։

Բարիս, նուպաթ 1։ Ռուսիա ասքէրինին Ասիթանէյէ տուխուլ իթմէմէսի իլթիմասընը հավի, թէրաֆը սալթանաթը սէնիյէտէն պիր գաչ տէֆա իմբէրաթօրա թէլէկրաֆ քէչիտէ գելընմըշ օլտուզունու թան զաղէթասը եազայօր։

Քէզալիք, նուպաթ 1։ Ցէպա զաղէթասընընն գավլինճէ, շէրայիթի սուլհիյէյէ տայիր հէր մուգավէլաթըն թաստիգի պիր գօնֆէրանսա այտտ օլաճագ իսէ տէ, գօնթ Պիզմարգ պու գօնֆէրանսըն թէճէմմիւինէ միւշքիլաթ կէօսթէրմէքտէ իմիշ։

— Բօմա, նուպաթ 1։ Պիւթիւն էվրօբանընն էն պէօյիւք միւնէճճիմի պուլունան, վէ ճիզվիթ թարիգաթընտան օլան Բատրէ Սէքքի, բէք աղըր վէ իւմիտսիզ տէրէճէտէ խասթա իմիշ։

— Պուքրէշ, 3 նուպաթ։ Եաշ պէլտէսինէ լաէնգաթի Ռուսիա ասքէրի կէլիպ, պիր թարաֆտան տա Պուլկարիսթանա կէչիրիմքէտէ տիր։

Գրօնշթատտան տախի վարիտ օլան խապէրլէրէ նազարէն, օրատա տա Ռուսիա տոնանմասը հագդընտա պէօյիւք թէտարիքեաթ վար ըմըշ։ Ցինլանտիատան իւչ պին նէֆէր կէմի ասքէրի տահա աճէլէթէն Գրօնշթատտա ճէլպ օլունմուշ։

— Մըսըրտան կէլէն տիքիլի թաշ, սէլամէթլէ Ինկիլթէրրայա վասըլ օլուպ, թամիզ նէհրինտէն տախի սիւրիւքլէթիլէրէք, վէսթ Ինտիատոգ հավուզու իչէրիսինէ ալընըպ, բարլամէնթ սարայընընն էօնիւնտէ օլան ըրխթըմա բապթ օլունմուշ տուր։

—Բէթրօպուրկ 3 նուպաթ։ Պու սապահ Գարատան կօրպ զաղէթասընա չու թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր. Օսմանլըլար էրզրումտէ տէհշէթլու պիր միսայիպ հալինտէ տիրլէր, թիֆօզ իլէթինտէն եէվմիյէ իքի եիւզ թէլէֆ վար, նէ եէյէճէք վար նէ եաղաճագ։ Իսմայիլ հագգը բաշա էօլիյօր, թիւրքլէր պիր գաչ տէֆա թէսլիմ օլմագ իսթէտիյէր, լաքին ասքէրին պիւթիւն սիլահլարընը պէրապէր ալըպ չըգմագ շարթը իլէ։

—Բակուզա 2 նուպաթ։ Միրտիթլէրին Օսմանլը ասքէրինտէն պօզուլտուզու վէ օրտուլարընընն աթէշէ վէրիլտիյի պու թէրաֆա պիլտիրիլմիշ տիր։

—Բէթրօպուրկ 3 նուպաթ։ Բէսմի ճուրնալարա նազարէն մահը քեանունի սանիսինտէ Ռուսլարընն Անատօլուտա վէ Ռումէլիտէ էօլիւ վէ եարալը եէտի պին օթուզ զայաթը օլմուշ տուր։ Պիւթիւն պու սէֆէրին զայաթը 89304 նուֆուսու պուլիշ օլմուշ։

—Բէթրօպուրկ 3 նուպաթ։ Պու կիւն պիւթիւն քիլիսէլէրտէ, միւթարէքէ իչիւն տուալէր օգունտու, վէ խանէլէր պայրագլար իլէ տօնանտը, ադշամա պէօյիւք տօնանմա հազըրլըզը վար։

—Բարիս 2 նուպաթ։ Զաթը հազրէթը շահանէ շէրայիթի էսասիյէյի սուլհիյէյի գապուլ իթթիքէրինի պա թէլէկրաֆ իմբէրաթօրա թէպլիղ իտիւպ, Ռուսիա ասքէրինին Ասիթանէյէ տուխուլ իթմէմէսինի իլթիմաս իթմիշ օլմաղլա, իմբէրաթօր թարաֆընտան տախի մուճիպինճէ էմր վէրիլէճէյի պէյան օլունմուշ տրը։

—Քէզալիք 2 նուպաթ։ Զաթը հազրէթը շահանէ իլէ իմբէրաթօր, միւթարէքէ թէպրիքի իչիւն պիլ մուգապէլէ պիրիպիրլէրինէ թէլէկրաֆլար քէչիտէ էյլէմիշլէր տիր։

—Բէթրօպուրկ 2 նուպաթ։ Ավսթրիանընն թէքլիֆ իթթիյի գօնֆէրանսը Ռուսիա գապուլ իթմիշ տիր, պու գօնֆէրանս քիւչիւք տէվլէթլէրտէն պիրինին բայթախթընտա օլաճագ։

—Բէթրօպուրկ 3 նուպաթ։ Այտաս Բիւ-, Միւթարէքէնին վէ գօնֆէրանսընն Ռուսիա թէրաֆընտան գապուլ օլունտուզունու պէյան իլէ պէրապէր,

Ռուսիա ինսանիյէթ վէ մէտէնիյէթ ուզրունա պու գատար ֆէտաքէարլըգ իթմէքլէ պէրապէր, ադտէմը ամալը պու իտի քի, խիթամը մուհարէպէտ ադտ օլունաճագ չէրայիթ, ումումի էվրօբա տէվլէթլէրինտէ տախի թաստիգ օլունսուն։ Ավսթրիա վէ Ինկիլիզին չարգտա էն զիատէ մէնֆաաթլարը օլտուզունտան Ռուսիա տայիմա օնլարը քէնտիսինէ թագատտիմիթտիրտի, Պէր-

լին նոթասը իլէ, Սումարօֆուն վիէննայա էլչի կէօնտէրիլտիյի պունա իսպաթ տըր, խրիսթիյանլարըն ըսլահաթը, վէ ասայիշին պագասը Ռուսիատան զիատէ Էլրոբայա Էլզէմ օլտուղուն, Ռուսիա պիր թէրաֆտան հէմ գանընը տէօքիւպ հէմ խաղինէ սարֆ իթտիքտէն սօղրատախի գարարը ումսումիսինի ումում Էլրոբա թաստիգինէ իհալէ իտէճէք տիր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ՄԻՇԳԻՒԼԱԹԸ ՀԱԶԸՐԷ ՎԷ ԻՆԿԻԹԷՐԱ

Լա Ֆրանս զազէթասը նէյը իթտիյի պիր պէնտի մախսուսատ տէյօր քի, դավմար պոլուշտուգլարը գուսուրլար իլէ թէրպիյէ օլունուր, վէ թարիխէրինի միւթալաա իտէրէք, կէչմիշ վագըթլարտա իթմիշ օլտուգլարը եանլարգլարը պիր տահա իթմէմէյի էօյրէնիրլէր։ 1815 աէ Ինկիլթերրա Պէօյիւք Նաբօլէոն իւզէրինէ վաթէրլուտա զալէպէ իտուպ, Տիւք Տը Վէլինկթոն չէրէֆինէ պիր հէյդէլ ըէգզ իթտիյի հալատէ, պու գատար աղրը ֆէտա քարարգլա էլէ կէթիրիմիշ օլան մուզաֆֆէրիյէթ, չիմտիքի զիւրիյէթ թարաֆընտան օ գատար թախմին օլունմայաճաղընը տէրբիչի նաղար իթմէզ իտի։ Լոնտրա թիւճարընտան միւթէպէր պիր զաթ տէր իտի քի, «Պէօյիւք Նաբօլէոնա գարշը պու տէհրին իպթիտասընտա իթտիյիմիզ մուհարէպէտին մէսարիֆի ճէսիմէսի ֆայիզի օլարագ հէր սէնէ միլիոնլարլա լիրա զայպ իտէյօրուզ։ Պու հալատէ, Վաթէրլու օվասընտա գազանըզմըզ սէմէրէսիզ մուզաֆֆէրիյէթին նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր։» Միւմանէյհ զաթ պու սէօզլէրի իլէ անճագ քէնտի էֆքէարը շախսիյէսինի պէյան իթմէյիպ, պիւթիւն Ինկիլթերրա թիւճարընէն էֆքէարընը, վէ պիր գաշ լուզէթլէ, Ինկիլիզ բօլիթիգասընէն էսրարընը պէյան իտէր իտի։

«Ինկիլթերրա պաշգա պիր սուրէթլէ չէտիտէն թէհտիտ օլունամայըպ անճագ Զանագ գալէ պօզաղընը սայիր տէվլէթլէրէ գաբայան պիր մուազզամ տէվլէթին պօզաղլարա մալիք օլմասը։ Թէհտիտ իտիլէպիլիր։

«Կէրէք մանէն վէ կէրէք մատատէթէն տիւշմէն օլան չէյ, էլիմիզի այաղըմբզը պաղլայան զինճիր, էօնիւմիւզտէ գաբուլարը գաբայան քիլիտ, նէֆէս ալմամբզա մանի օլան չէյ տիր։ Թէրադգը վէ աղամէթ, էլէ կէթիրիլէն մուզաֆֆէր հուրրիյէթտէն իպարէթ տիր։

«Պու էպէտի հադայիգի գավմլար թապիաթ սայիդասընտան օլարադ քէնտիլիքլէրինտէն պիլիրլէր։

. . . . . .

«Մուզաֆֆէրիյէթին տախի մաղլուպիյէթտէ օլտուղու կիպի քէնտիսինէ մախսուս միւթալաթը վար տըր. Զար, քէնտի մուվաֆֆագբյաթընտան սօնրա, չիմտիքի վագրթտա վուգուա կէլմիշ օլան տէհշէթամիզ գարբչըգլարը երինէ իլէրիւտէ զուհուր իտէպիլէճէք պիր հալտէ պրադմագ մէսուլիյէթին թէահհիւտ իտէմէզ։ Զար, Բլէֆնատա վէ Պալգան կէչիտլէրինտէ թէլէֆ օլան շու պինլէրճէ ատէմլէրի շահիտ թութուպ, միւսթագպէլ հուզուրունտա պու գատար գան իչին ճէվապ վէրէճէյինի նաղարը տըգդաթա աբրն։ Պու գատար գան տէօքէրէք էլէ կէթիրիլին նէթիճէյէ կէօրէ, թարիխ տախի քէնտիսինի գաթիէն թահսին եա թագպիհ իտէճէք տիր։

«Տէրիսատէթին պիւթիւն ալէմէ քէնտի մերքէզի ճատտէսինի, եանի պօղազլարընը աչմասը, վէ Շարգ իչին պէօյիւք պիր թիճարէթիկահ օլմասը, — պու չէյ չիմտի Ռուսիանընն էֆքէարը հարիսանէսինտէն տէյիլ տիր. Տէրիսատէթին պէօյլէ սերպէսթ պիր չէհիր օլմասը, տահա եիւքսէք պիր միւթալաա մէպնի տիր. պու չէյ, ալէմին Տէրիսատէթի հուրրիյէթէ ֆէտա իթմէսի տիր։»

ԱԶԳԱՑԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Բ.

Նախընթաց յոդուածոյս մէջ ըսած էի թէ՝ «բարեկեցութիւնն ու բարգաւաճումը մանաւանդ քաղաքակրթութեան ընդունակ ժողովրդեան մը բնական իրաւունքն ըլլալով՝ նոցին ընթացքն ապահովող ոևէ միջոց՝ որ միանգամայն տերութեան փոխադարձ շահերն ամրապնդելու և տերութիւն ու ժողովուրդ ի յարատև ներդաշնակութեան պահելու կը ծառայէ, ժամանակիս ոգւոյն, պահանջման և քաղաքական սրնտեսութեան սկզբանց նկատմամբ օգտակար է, և ոչ ֆնասակար»։

Տերութեան մը շահեր ըսելով նորա գանձային վիճակը և օտար պետութեանց հետ կապած մաքսային ու քաղաքական դաշնադրութիւններն ու յարաբերութիւնները միայն չեն իմացուիր. տերութեան մը բուն շահերը քաղաքակրթութեան ճամբուն մէջ երկրին և ժողովրդեան ղարգացումն ու բարգաւաճումն է, որ տերութեան մը ղօրութեան և մեծութեան իսկական տարերքը կը կազմեն։

Ուստի ուր որ ժողովրդեան մը կենաց, պատուոյ և ընչից ապահովութիւնը երաշխաւորեալ չէ։ ուր որ աշխատութեան ազատութիւն չկայ և թէ ի մի բան՝ ուր որ տերութեան պաշտած կրօնքը տիրող կրօնք է և ուր յանուն մոլեռանդութեան դործուած զրկանք և կեղեքումն անպատիժ կը մնան, հոն տերութեան իսկական շահերը նկատողութեան անգամ առնուած չեն, և հետևաբար չկրնար ըսուիլ թէ հո՛ն տերութեան և ժողովրդեան շահերը մի են։

Սոյն եզրակացութեամբ այսպիսի յոռի դրութեան մը ներքև ժողովուրդին և տերութեան բաժանեալ շահերն ի մի ձուլելու ճգնելն անկարելին գործել է, որ հրաշք է։

Ազգերն ու տերութիւնները ոչ հրաշիւք կը սնանին և ոչ հրաշիւք կանգուն կը մնան։

Ասոր հակառակ ոևէ առարկութիւն բառին ճիշդ նշանակութեամբը պատրանք և շողոքորդութիւն է, շողոքորդութի՞ւն որ ապականարար որդի նման կը կրծէ զմարդու սիրտն ու բարոյականը և շողոքորդութի՞ւն, որ տերութեան մը կեանքը կը կնքէ։

Տերութիւններ կը կործանին, բայց ժողովուրդներ չեն մեռնիր, զի վերջինն իր ծնունդը յաւիտենից կ'առնու և 'ի յաւիտեանս է. թէպէտ կը տառապի ու կը չարչարի, այլ չմեռնիր, չանհետանար, և այդ չարչարանքը ու տառապանք իւր ապագայ մեծութեան պատուանդան կը լինին, եթէ 'ի տառապանս անգամ յիշէ թէ ինքն ալ ազգ մ'է, և իւր պատմութիւնը, կրօնքը, լեզուն, գրականութիւնը, յօժարութիւններն ու ինքնահանաչողութիւնն ունի, արժանապատուութեան զգացում կը կրէ, և կրօնի, ընտանեկան և ազգային բարոյականն 'ի սրտին կենդանի կայ։

Ասանք այնպիսի ճոխ առարկաներ և գրաւիչ յատկութիւններ են, որոց ենթակայ գտնուող անկեալ ժողովրդեան վրայ կը հրաւիրեն անշուշտ մեծ ազդացսէրն ու խանդաղատանքը և գութն ու համակրանքը։

Այսպիսի ժողովրդեան մը համար չկրնար ըսուիլ թէ զուրկ է ապագայէ, և եթէ ինչ ինչ թերութիւններ ևս նշմարին 'ի նմա, ոչ թէ բարոյական պակասութեան արդիւնք, այլ ճնշման և դերութեան արդասիք են։

Եւ այնպիսի երկրի մը մէջ ուր ժողովրդեան մը վիճակը ճնշման և գերութեան ենթակայ է, միթէ կարելի՞ է ըսել թէ հոն տերութեան և ժողովրդեան շահերը մի են — ոչ երբէք։ տերութեան մը անկման պատճառն ոչ այնչափ արտաքին թշնամեաց յարձակումն այլ առաւել ներքին անհաւասարութիւնն է, որ ժողովուրդին ու տերութեան մէջ շահուց տարբերութիւն կ'արտադրէ։

Այնպիսի տերութեան մը վերականգնման առաջին պէտքն հիմնական բարեկարգութիւն է։

ՍԻՍԱԿ

Թապը իթիմասը յլա թարաֆքըմբզա կէօնտէրիլէն չիիր տիր քի, զէրաֆէթի լիսանը ճիհէթիլէ այնէն տէրճ իտիլմիշ տիր։

—

ԱՐՑՕՍՐ

Լաց, ո՛ կոյս. աչկունքդ մարգարիտ թող պղպջակին.
Այտերուդ վարդը ոռոգուի անով, դեղերփնի անով։
Լաց, իմս հրեշտակ. այն սրբակայլակ հեղուկն թող հեղու
Գորովից ուղիներ, անգութ սրտերու աղտը սրբելու։
Լաց, քանզի անբիծ սրտիդ ծաղկունքը ի ցօղ սրբութեան
Ցօղեն ու ցոլան եւ հոտեր բուրեն յանմահից հովէն։
Լաց, ո՛վ սիրելիս. քոյդ քնքոյշ. երես յարտօսր ու ի լաց։
Ո՜հ, հիակերպի ի գեղ հրեշտակաց երկնացոլ դիմաց։

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

20 սեպտ. 1877
Կեսարիա

ՄԷՊՈՒՍԱՆ

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՃԼԻՍ

12 Քիանուէ սանէ բէնէ-էֆէնտի

(Տէ-Անդէ Նէ-սիէֆէնտէն գէլմ)

Բէյիս էֆ. — Տիւնտէն բուխսաթ ալանլար պիթտիքէն սօնրա, պու կիւն իյրատը մէգալ իթմէք իսթէեէնէրէ սբրա կէլէճէք. չիմտի պու վարագայը միւզաքէրէեէ գօյալը՞մ մը, եօգսա էնճիւմէնէ մի հէվալէ իտէլիմ։

Հէյէթ. — Հայ հայ, էնճիւմէնէ հէվալէ իտէլիմ։

Սէլանիքտէն Մուսթաֆա էֆ — Շիմտիէէ գատար կէրէք քիւրսիտէ վէ պուրատա օլունան միւզաքէրէ հէր մէմուրլարըն ֆէնալըղընը միւնճիր օլուեօր. պու պահսը արթըգ պիզ թէրք իթսէք. ըէճա իտէրիմ աղայի քիրամա, պիր մատտէ օլուրսա ադնը իգթիզասընը թէղէքքիւր իտէլիմ. զիրա հէր կիւն արթըգ տատը գաչար։

Բէիս էֆ. — Թէնսիզ էտէրսէնիզ էվվէլ վէ ախէր պէյան օլունտուղու իւզրէ, զաթէն մասլահաթը պիր թէսհիլի եաքսատ պիր եօլունա գօնմասը գարըշտըրըլմասա տա, մէսէլա ֆիլան մատտէ չէօյլէ օլսա տահա էյի օլուր. ղուեօլտա ճէրէեան իտէեօր մէյէրէք, պիր լայիհա վէրիլիպ էնճիւմէնէ հէվալէ իտէրսէք էլպէթթէ տահա զիյատէ միւճիպի սուհուլէթ օլուր, չիմտի պու լայիհայը էնճիւմէնէ հէվալէ իտէլիմ։

Մարաշտան Սատի էֆ.— Պէնտէնիզ պու լահիհանընն էսասընը բէտտ իտէրիմ (Հէյէթ պէյինտէ կիւրիւլթիւ)։

Բէիս էֆ—Շիմտի էօյլէ օլաուղու սուրէթտէ մատամ քի էսասա իթիրազ օլունույօր, էսասընն լէհինտէ վէ ալէյհինտէ սէօզ սէօյլէմէք իսթէյէն զէվաթ պիր քէրրէ սէօյլէսինլէր տէ, անտէն սօնրա արաեա միւրաճաաթ իտէլիմ։

Մարաշտան Սատի էֆ. — Իյզահաթ վէրէճէյիմ, Մէհմէտ Ալի պէյին օգումուշ օլտուղու լայիհայը իքի մէսէլէտէն իպարէթ կէօրտիւմ. թէֆէրրուաթը չօգիսէ տէ, պիրինճիսի մէմալիքի շահանէտէ իւլամամզը պուլունմամասը իլէ, մաարիֆին առլա պուլունմամասը ահալինին տիւշար ֆագր ու զարուրէթ օլմասը մատտէսի տիր. պու ճիհէթլէ մէմալիքի մահրուսէ ահալիսի ճահիլ տիր սէօզիւնիւ, հիչ պիր վագրթտա գապուլ իթմէյիզ, պուրասը թէվարիխի գատիմէ իլէ ճիւմլէնին մալիւմիւ տիւր։ Էվրօբանընն իւլում վէ ֆիւնուն հիւքմիյէեի մուգատտէմ էվլատը Արապատան ալաբզը հիչ պիր քիմէնէ ինքեար իտէմէզ. պիտայէթի թանզիմաթտան պու անէ տէկին. զանն իտէրիմ քի մէմալիքի շահանէնին մէքթէպլէրի վէ մաարիֆլէրի հէր պիր չէյլէրի վար տըր. ամմա Բումէլիտէ եօգումուշ օնու պիլմէմ. եալընըզ շու մէսէլէի տիկէրի քի ագար վէ արազի վէ էմլաք ֆրգրալարը, պունլարընն պիր ճիհէթի ճիհէթի չէրի տիր, պու միլլէթի իսլամլիկէնին ումումունուն գապուլու թահթընտա տըր, հաշա պիր օրայա պիր իթիրազ իթմէյիզ. տէյնէն մազուրուզ օրայը սէօյլէմէյէ տէյն ճիհէթի տէ նիզամա այիտ տիր. տէվլէթի Ալիյէնին չիմտիյէ գատար մէմալիքինտէ իճրա իթտիյի նիզամաթը սէնիյէ ճէրէեան իտիյօր, նօգսանլարը վար իսէ, պու հիյէթ մուազզամայը Բատիշահըմզը էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի ճէլզ պույուրտուլար. բէյ տէր բէյ իքմալ իթսին, լայիհալար էնճիւմէնճէ պագբէյօր. իմտի պու պահսը քիւլլիէն մունաֆի կէօրիւրիւմ. ալէյհինտէ իրատ քէլամ իթմէք իսթէյէն զէվաթ պիթիրսին. սօնրա պագբէմազ։

Հէրսէք միւֆթիսի էֆ. — Օ գունան յայիհատա իքի տէգայիգ վար աբր քի օ իքի տէգայիգ պու ահվալը, վէ պաչրմըղա կէլէն չէյլէրին վուգուինէ սէպէպ օլտու. իսթիգամէթ եօլունու պիլտիյիմիզ գատար թութարսագ, տահա պունատան պիր գաչ տէրէճէ տլա օլուրուզ, վէ զանն իտէրիմ ումում թարաֆքընը

տան իթիգատ օլունուր. իբինճիսի պու թատատատ օլունան ահքեամ, ահքեամը չերիյէ տիր, պունլարբն հեր պիրինին էսպապ վէ հիքմէթի եանի պունլարբն հեբսի թէմամ հագգանիյէթ պէեան իտէր. վէ էսպապը տա վարոբը, պու արա եերտէ վագըթ վէ զէման իճապընտան պաղը չէյլեր վար իսէ տէ, պունուն տա էքսէրիսի պու գապիլտէն տիր. չիմտի պէօյլէ չէյլերին իսլահը պիր տերէճէյէ գատար, եանի վագըթ վէ զէմանէ կէօրէ տիր. պիզիմտե օ տերէճէեէ գատար ոէլահիյէթիմիզ եօգ տուր. պէօյլէ չէյլերի անճադ հէվալէ իթմէքտէ պիր ֆայիտէ օլամազ զանն իտէրիմ. պունլարբն ահքեամը չերիյէճէ օլան էսպապընը վէ ըէյլերինի պէեան իթմէյէ թէվագգուֆ իտէր. էնճիւմէնէ պէօյլէ չէյ հէվալէ իթմէքտէ իսթիֆատէ եօգ տուր։

Հոֆբզ Մահմուտ էֆ. — Պուլայիհանընը էսասընը պէնտէ գապուլ իտէմէմ, էվվէլա չերիաթը, սանիէն տէվրէթի Ալիյէնին գավանիյիեի թախֆիֆ իտիյօր. քեաֆֆէյի մէմուրլարընն ահվալը սիյէսինի վէ իքիտէ պիր տէ, մէմալիքի Իսլամիյէնին ահալիսինի թէճճիվ իթմէյի գապուլ իթմէյիզ։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆէնտի.—Տայիմա էվրօբա չէօյլէ օլտու, պիզ օլամատբգ տէնիլիր. ֆագաթ էվրօբանընն չու իթթիյի մուամէլէի հազրբէ նէտէն տիր. տիւն շիւպհետ Պէհաէտտին էֆէնտի վէ Նագգաշ էֆէնտի իկէ ֆագիրին պէյնինտէ պիր չօդ սէօզլեր ճերէկեան իթթի. Նագգաշ էֆէնտի պիր բարչա էվրօբայը ֆիլանը կէօրմիշ, անլատբգ քի պունլարտի պիր բարչա էվրօբայը ֆիլանը կէօրմիշ, անլատբգ քի պունլարմէարիֆի Եունանտան ֆիլանտան ալմըշլար։ Պիզ չիմտի մէմալիքի Մահրուսէտե պուլունան կէրէք իսլամ վէ կէրէք Խրիսթիյանլար էքի բէյզամպէրին իմմէթիյիզ. հազրէթի Մուսանին տախի իսմէթի վար. պիզիմ իքի քիթապըմըզ վար, պիրի Դուրան պիրիսի Ինճիլ։

Պաղբլարը.—Թէվրաթ տա վար։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆ.—Էվվէթ, հազրէթի Մուսանընն Թէվրաթը տա վար։

Մէհմէտ Ալի պէյ.— Զէպուր տա վար։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆ. — Տիմէք քի պիզիմ տէօրթ քիթապըմըզ վար տըր. պիզ տէօրթ իսմէթ չուրատա թէճէմմիլ իթմիշիզ. էվրօբա պիլմէմ ներէտէն արմշ տա պէօյլէ իքիտէ պիր էվրօբա տէյօրուզ. պէն թաճիպ իտիյօրում պիզ պիր արայա կէլիպ տէ Ինճիլին էսասը մը եալոտ Թէվրաթընն էսասը մը տա հա մունթազամ։

Բէիս.— Տիյանէթէ միթաալիզ պահս իսթմէյիզ. մէսէլէ պաշգա տըր։

Գօզանլը Մուսթաֆա էֆ. — Խայբը տիյանէթէ միթաալիգ տէյիլ տիր. տէմէք իսթէրիմ քի, պունա թաթպիգ իթմէքտէն իսէ քէնտի քէնտիմիզէ մահրէմանէ թէֆէքքիւր իթմէք, վէ տիւշինսէք, ահապա պիզիմ քիթապլարըմըզ էվրօբանընն ատալէթինտէն ազ մը ատալէթ իտիյօր։

(Տեվամ)

ՊԻՐ ՄՈՒՀԻՄՄ ԹԱՍՂԻՀ

Մանղումի էֆքեար ղազէթասը Մավի քիթապտա միւնտէրիճ պաղը էվրագը մահիմմէ ի տեբլօմաթիգիյէյի Պասիրէթտէն նագլէն ղազէթասընա տէրճ իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, էրմէնի Բաթրիդի բիւթպէթլու էֆէնտի հազրէթլերինին կէչէն սէնէ Ինկիլիզ սէֆիրի Մ. Լէյարտ իլէ վուգու պուլան պիր միւլագաթընա տայիր սէֆիրի միւշարիլէյհտէն Ինկիլթերրա Ֆխարիճիյէ նէզարէթինէ չէքիլէն թէլէկրաֆը, Պասիրէթին թերճէմէսինէ իթիմատէն, ղազէթայի մէզքիւրտէն ալբպ ղազէթասընա տէրճ իթմիշ իտիք։

Հալ պու քի Պասիրէթին միւթերճիմի Ֆպուլունան էֆէնտի Մ. Լէյարտը մէզքիւր թէլէկրաֆը նը պիլմէտիյինտէն մի, գանատէն մի, եօխսա սայիր պիր սէպէպ մէպնի մի եանլըշ թերճէմէ իթմիշ օլտուղունտան, բաթրիդ էֆէնտի Հազրէթլերի Մանղումէի էֆքեարա կէօնտերտիյի պիր մէքթուպտա, Պասիրէթին եանլըշ թերճէմէսինի թասհիհէ, քիմ պիլիր պէօյլէ պիր նազիք վագրթեա նէ օյուն օյնամադ իսթէնիլտիյինտէն պահսլէ, պու եանլըշը թասհիհ իթմէսինի Մանղումէյէ չէտիտէն թավսիյէ իտիյօր։

Թասհիհաթ նէյէ տայիր օլտուղու մէզքիւր ղազէթատա կէօրիւլէպիլիր. պիզիմ չու սաթրլարբ եազմադտան մագսատիմիզ, թիւրք ղազէթալարընն պաղէն գաատէն պուլունտուգլարը չու կիպի եանլըշլըգլարտան տօլայը պիզիմ տախի թէէսսիֆիմիզի պէյան իթմէքտէն իպարէթ տիր,

—

Բախրիք հազրէթլերինին մէզքիւր մէքթուպունու պիզ տախի եարընն տէրճ իտէճէյիզ։

ՄԱՎԻ ՔԻԹԱՊ

Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին սօն տէֆա նէշր իթմէյի Մավի քիթապտա աթիտէքի էվրագը մահիմմէ տիբլօմաթիգիյէ կէօրիւլմիշ օլմաղա, թէրճէմէլէրինի տերճ միւսարաթ իտէրիզ.

Լօրտ Լօֆթիւստէն Լօրտ Տէրպիյէ

Մ. Բէթր. 15 Բեան. սանի.

Պու սապահ Բրէնս կօրչագօֆտան ալտըգըմ պիր գբթա թահրիրաթտա, միւշարիլէյհ, Ռուսաստէրինին, կէլիպօլու շէպիհ ճէզիրէսինէ տօղրու հարէքէթ իտուզ իթմէյէճէյինէ տայիր, Ինկիլթերրա տէվլէթինին սիւալընա ճէվապ վէրմէք իւզրէ քէնտիսիյլէ միւլագաթ իչին պէնի տավլեթ իյլէմիշ իտի. պէն տախի լէֆֆէն թագտիմ օլունան թահրիրաթտա, խաֆիֆճէ նամիզաճ պուլունտուղումտան, խանէտէն չըգամայաճաղըմը պէյանլա, քէնտիսինէ իթա էթմէյիմ Մէմրանտումուն ճէվապընը տախի թահրիրէն վէրմէսինի իչար իթտիմ։ Բրէնս կօրչագօֆ թահրիրաթըմը ալտըգընտա, պէր վէճճի աթի չիֆահէն պիր ճէվապ վէրմէք իւզրէ, Պարօն Ժօմինիյի նէզտի ճիզանէմէ իրսալ իյլէմիշտիր։

Պարօն Ժօմինի տէտի քի, ասքերի նիզամիյէյի Օսմանիյէ կէլիպօլուտա իճթիմա իթմէսիյի հալտէ, Ռուսիյա տէվլէթի օրալարտա հարաքեաթը ասքէրիյէ իճրա իթտիրմէք էֆքեարընտա պուլունմատըգը կիպի, Ինկիլթերրա տէվլէթի թարաֆընտան իչպու սիւալըն իրատը.յա պիթարաֆլըգտան ինհիրաֆը վէ Պապը Ալինին մուգավէմէթտէ չէվգինի մուճիպ օլաճագ սուրէթտէ կէլիպօլուեա ասքեր սէվգ օյունմայաճաղընա տայիր իւմիտինի պէեան իթտի։

Պարօն Ժօմինի պու ճէվապըն գօնթ Նուվալօֆա (Լօնտրա Ռուսսէֆիրի) տախի կէօնտէրիտիյինի պէնտէնիզ խապէր վէրմիշ տիր։

Պէն պու սիւալը պիր գբթա մէմնանտում իլէ իֆատէ իյլէմիշ օլտուղումտան, ճէվապընը տա թահրիրէն ալտըգըմտա մէմնուն օլաճաղըմը Պարօն Ժօմինիյէ թէպլիղ իյլէտիմ։ Պու միսիլու մէվատը մուհիմմէյէ իֆատաթը շիֆահէյէ գապուլ վէ իչար իյլէմէքտէ մէսուլիյէթի ազիմէ պուլունտուղունտան, ճէվապըն թահրիրէն վէրիլմէսինի միմանիլէյհտէն ըէճա իթմիշ օլտուղում ճիհէթլէ, Պարօն Ժօմինի պուրասընը պիլ իթիրաֆ, աթիտէքի մէմնանտումու, բրէնս կօրչագօֆուն բուխսաթը մախսուսէ պիյլէ սավգը ահիզանէ կէօնտերիմիշ տիր։

Պարօն Ժօմինի պուրասընը

Կէլիպօլուտա ասքերի Օսմանիյէ թէճէմմիւ իթմէսիյի հալտէ Ռուսիա գապինէսի օրայա ասքեր սէվգ իթմէք էֆքեարընտա տէյիլ տիր։ Ռուսիա Ինկիլթերրանընն պու պապատէ օլան սիւալընա ճէվապ վէրմէքլէ պէրապէր, Ինկիլթերրանընն տախի Կէլիպօլու շէպիհ ճէզիրէսինէ ասքեր սէվգ իթմէյէճէյինի իւմիտ իտէր։ Պէյլէ պիր հարէքէթ Ինկիլթերրանընն պիթարաֆլըղնա թէվֆիւգ իթմէսի քատէն մէսուլիյէթի պաշգա, Ցէրիսասատէթտէ տախի, ադաբ միւսալէհէյէ ղայրը միւսայիտ սուրէթտէ խիւլասար զուհուրինէ սեպեպ օլուր։

—

Լօրտ Լօֆթիւստէն Լօրտ Տէրպիյէ

Ս. Բէթրսպուրկ 15 քեան. սանի

Իմբէրաթօր, Սուլթան Ազիզ Համիտ խան հազրէթլերի թարաֆընտան պիր թէլէկրաֆնամէ ալբպ, պունտա Զաթը հազրէթի Բատիշահի հարպը մէսայիպինտէն թէէսսիֆլէ, պունուն սերիէն խիթամ պուլմասը արզուսունու պէյան իյլէմիշ օլտուղու Բրբրէնս կօրչագօֆ թարաֆընտան Պարօն Ժօմինի մարիֆէթիյլէ պէնտէնիզ խապէր վէրիլմիշ տիր։ Սուլթան Ազիզ Համիտ, Ռուսիա օրտու մերքէզինէ թալիմաթը մախսուսէ իլէ իքի մուրախաս իրսալ իյլէտիյինի վէ պունլարրն միւթարէքէ վէ շերայիթի սուլհիյէյի միւզաքերէ իտէճէքլէրինի պէյանլա, էմնայի միւզաքերաթտա քեաֆֆէի խութութու հարպիյէտէ Ռուսիա իմբէրաթօրունուն տեր հալ մուխաֆէմէնին թաթիլինի Ռուս գօմանտանլարընա էմր իտէճէքլէրինի իւմիտ իյլէմիշ տիր։

Իմբէրաթօր ճէվապընտա հարպը մէսայիպինտէն նաչի թէէսսիւֆտէ Զաթը հազրէթի բատիշահի իլէ միւշթէրէք օլտուղունու, վէ մուհարէպէնին նիհայէթ պուլմասընը տրզու իյլէտիյինի, վէ կրան Տիւք Նիգօլանընն ադտը միթարէքէյէ վէ շուրութու սուլհիյէի միւզաքերէյէ մէղունիյէթի քեամիլէսի պուլունտուղունու պէյանլա, էնայի միւզաքերաթտա հարաքեաթը ասքերիյէնին թաթիլինէ մուվաֆագաթ իտէմէյէճէյինի իչար իթմիշ տիր։ Պարօն Ժօմինինին գավլինէճ, Սերվեր բաշա վէ Նամըգ բաշա հազարաթը պու կիւն Դրզանլըղա միթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէքլէր իտի։

(Պոֆէոյ Եարը)

Ա.Զ.Դ

Բերայի Նարեկեան վարժարանի Հոգաբարձութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել մեծարգոյ ուսումնասիրաց որ յառաջիկայ ուրբաթ (3 փետրվար գիշեր ժամ ճիշտ երկուքուկէսին) Մեծ. Տօքթէօր Ճէլալեան էֆէնտին բնախօսութեան վրայ իւր երկրորդ ճառախօսութիւնը պիտի ընէ ի նպաստ դպրոցին միևնոյն սրահին մէջ։

Ուստի կը խնդրուի Մեծ. ուսումնասէրներէն որ բարեհաճին իրենց ներկայութեամբը պատուել նոյն երեկոյթը։

30 Յունվ. 1878

Բերա

—

Մտից տոմսակները կը վաճառուին Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ բանկալը, Նարեկեան դպրոցը ի Ս. Յարութիւն եկեղեցի և ծխավաճառ Իւլերեան Ստեփան աղայի խանութը ի Մեծ բողոց Բերա։

Գին միայ տոմսակի 10 ղուրուշ ողջ թղթադրամ։

ԻԼԱՆՍԹ

Պօղազ-վէ Գուրուն վէ Գուլագ վէ Պէյին վէնտվայի սընրը խասթալըգլարը

Զէնտ սէնէտէն պէրու Բարիս վէ Վիէննանընն էն մէշհուր մէքթէպլէրինտէ, պալատէքի խասթալըգլարընն էմրի թէտավիսի ուսուլունու թանսիլ իլէ, պու տէֆա Տէրսասատէթ վիրուա իթմիշ օլան Տօգթօր Ճ. Անանեան էֆէնտի, Իսէնի մէզքիւրէյէ տուչար օլանլարը հեր ճումա վէ բազար Ղիւնլերի սաաթ 7տէն սօնրա Պէյօղլունտա Պալըդ բազարը ճիվարընտա Էրմէնի քիլիսէսինին արգա գաբուսու գարշըսընտա, Էրմէնի քիլիսէ սօգաղընտա Ն. 3 խանէսինտէ վէ սահր կիւնլէր տախի Պաղչէ գաբուսունտա Էմին էֆենի ճիվարընտա կէօմրիւյիւն գարշըսընտա, 53 նու. մէրօլու Մ. Սօթիրիասէսին էճզախանէսինտէ սաաթ 8տէն սօնրա գապուլ իտէր։

Սալը վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի տախի Մէքթէպի Թրպպիյէի Շահանէտէ կէլէն խասթալարը մէճճանէն պագաճագ տըր։

—

Մօտիսթրալբգ սէնատթընտա մէհարէթի միւսէլլէմէսի տէր.քեար օլան Մատամ Թօսպաթեան, պու տէֆա պաղը թէվէճճիւհէրինի գազանմբշ օլտուղու միւշթերիլէրինին թէչվիգիյլէ Սթամպօլտա Դօսգա ճատատէսինտէ ճէվտէթ բաշանընն գօնաղը ալթընտա 68 նօմէրօլու մաղազայը քիրալայբպ, գաբընարա մախսուսէհեր նէվֆիստան վէ էլպիսէյի սայիրէ պիչիպ տիքտիյինի վէ քէզա շաբգալարընն բէք ալասընը վէ էրքէքլէրէ մախսուս ֆէվգէլատէ ֆրէնք կէօմէքլէրի տիքտիյինի, բաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր։

—

Ղազէթամըզին Պէյօղլունտա Պէօյուք ճատատէտ քեային Թիթիւնճիտիւքքեանլարընն քեաֆֆէսինտէ, Ստամպօլ վէ Գալաթա սաթըճըլարընտա, վէ Օրթաքէօյ վէ Պէշիկթաշ Բօսֆա իտարէխանէլէրինտէ վէ Պէօյուք տերէտէ Թիթիւնճիւ Կոմիտասա վէ Ֆէսճի Անտոն աղալարընտիւքքեանլարընտա վէ Պաղչէ-գաբուսունտա սուճու Պօղոս աղանընն տիւքքեանընտա սաթըլմագտա օլտուղու վէ Ֆիյաթը 1 ղրուշլուգ գայմէ ագճէ օլտուղու խասէթէն իլան օլունուր։

—

Սահիպի ղանէթա

Լ. Ս.

ՄԱԿԱՍԱՐ Ե. ԴԱՎԱՃԵԱՆ
Ամանպօղտա Փիտրթիհ խանը Դ. 26

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ԳՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկըն Սիկուրթա գումբանիասը

Ասլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն շիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ ադճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկրն շիւպէսինտէն օլան հասըլաթը սէնէվիյէսի		916646

NORTHERN

ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹ ԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկըն վէ Էօմր Սիկուրթա գումբանիասը

Ասլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ էօմր շիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն շիւպէսինտէն իրատը սէնէվիսի		403,000

Պալատէքի իքի սիղուրթա գումբանեանլարընընն պիրտէն ահէնթսու պուլունուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին, միւշթերիլէրէ թէսսիլաթը լազմէ իճրա օլունաճաղընընն իլանընա միւսարաթ վէ զիքր օլունան գումբանեալար տախիլի նիզամնամէլերի մուճիպինճէ, սիկուրթա իթտիքլէրի էպնիյէլերի պիլ իշթիրաք սիկուրթա իթմէքտէ օլտուգլարընը վէ իճրա օլունան թէսհիլաթ սայէսինտէ բէք չօգ իշ եարմազա իգթիտարլարը պուլունտուղունու պէեան վէ պէր վէճհի սապգ, Պէյօղլու վէ Ղալաթա վէ Սթանպօլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլէրտէ, իսթէնիլէն էպնիյէնին սիղուրթասը իտիլէճէյի վէ ֆիյաթի վէ սայրրէ հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլերին Ղալաթատա բէնճէնպէ բաղարընա Կլավանի խանընտա 3 նումէրօլու մաղազայա միւրաճաաթ իյլէմէլերի լազմ կէլտիյի իհթար օլունուր։

ԱՃԷՆԹԱ

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ